

KerkLevenin

Drempt & Oldenkeppel - Hummelo - Wichmond

Jaargang 5 nummer 7 - juli / augustus 2022

‘Waar is de kerk in het
stikstofdebat?’

Redacties: **Drempt & Oldenkeppel** Contactpersoon: Jan Bruil • bruil.jan@online.nl • 06-10360085 • Postadres: Kerkstraat 11, 6996 AE Drempt • **Hummelo** Contactpersoon: Barend Verkerk • b.verkerk1950@gmail.com • 0314-849896 • Bezorging: Heleen Hendriksen • 0314-382002 • Postadres (scriba): Van der Hardt Abersonlaan 2, 6998 AX Laag-Keppel • **Wichmond** Contactpersoon: Henk Ellenkamp • wkerkleven.pknwichmond@gmail.com • 0575-441523 • Postadres (kerk): Dorpsstraat 16, 7234 SN Wichmond • KerkLevenin verschijnt 11 keer per jaar • Oplage: 710 stuks.

KerkLevenin

Kerkdiensten

juli- Aug

Datum	Uur	Voorganger	Plaats	Opmerking
Drempt & Oldenkeppel voor actuele informatie zie onze Nieuwsbrief of kijk op onze website				
Zo. 17-7	10:00	ds. Leen den Besten	Drempt	Avondmaal
Zo. 24-7	10:00	mv. Marjan van Zadelhoff	Hoog-Keppel	
Zo. 31-7	10:00	ds. Karin Spelt	Hoog-Keppel	
Zo. 7-8	10:00	ds. Christa Klaver	Drempt	
Zo. 14-8	10:00	ds. Karin Spelt	Hoog-Keppel	
Zo. 21-8	10:00	ds. Joop Jansen Schoonhoven	Drempt	
Zo. 28-8	10:00	ds. Charlotte Goldschmeding	Hoog-Keppel	
Zo. 4-9	10:00	ds. Machteld de Mik- van der Waal	Drempt	
Hummelo				
Zo. 17-7	10:00	ds. Joop Jansen Schoonhoven	Dorpskerk	
Zo. 27-7	10:00	mw. Gea Haan	Dorpskerk	
Zo. 31-7	10:00	ds. Elise Wijnands	Dorpskerk	
Zo. 7-8	10:00	ds. Jacqueline Krajenbrink	Dorpskerk	
Zo. 14-8	10:00	dhr. Henk Dijkman	Dorpskerk	
Zo. 21-8	10:00	ds. Elise Wijnands	Dorpskerk	
Zo. 28-8	10:00	ds. Monica Schwarz	Dorpskerk	
Zo. 4-9	10:00	ds. Elise Wijnands	Dorpskerk	
Wichmond				
Zo. 17-7	10:00	ds. T. Wiersum	Dorpskerk	oecomenische openluchtdienst
Zo. 24-7	10:00	ds. D. Bos (Doetinchem)	Dorpskerk	
Zo. 31-7	10:00	ds. R. Reiling (Steenderen)	Dorpskerk	
Zo. 7-8	10:00	ds. W. Blanken (Zutphen)	Dorpskerk	
Zo. 14-8	10:00	ds. J. Kool (Vorden)	Dorpskerk	
Zo. 21-8	10:00	ds. T. Wiersum en mw. G. Spekkink	Dorpskerk	
Zo. 28-8	10:00	dhr. H. Dijkman (Vorden)	Dorpskerk	
Zo. 4-9	10:00	ds. T. Wiersum	Dorpskerk	Startzondag
Kerken: Drempt , Kerkstraat 1, 6996 AE; Hoog-Keppel , Burg. Van Panhuysbrink 11, 6997 AA; Hummelo , Dorpsstraat 22, 6999 AC; Wichmond , Dorpsstraat 16, 7234 SN. Na de diensten wordt samen koffie gedronken. (In Hummelo bij diensten met eigen predikant.)				

Ieder mens is geroepen om boer te zijn

De stikstofcrisis is een onderwerp dat mensen in een oogwenk lijnrecht tegenover elkaar zet. Ben je voor 'de natuur' dan ben je tegen 'de boeren' en vice versa. Meer smaken zijn er blijkbaar niet. Maar moet er echt gekozen worden tussen boeren en natuur?

Heel dominant in de discussie is de gedachte dat boeren en natuur per definitie elkaars vijanden zijn. Maar nog niet zo lang geleden vormden

boerderijen en het boerenland juist een ideale leefomgeving voor heel veel wilde dieren. Nu is er natuurlijk wel iets aan de hand, ergens is een afslag genomen die heeft geleid tot de huidige problematiek. Echter in plaats van te zoeken naar waar de samenleving uit de bocht is gevlogen en daarvan te leren, wordt de keuze voorgelegd: of boeren of natuur. En zo staan allerlei partijen tegenover elkaar.

Met beide voeten in de klei

Ds. Marco Batenburg, preses van de generale synode: "In de bijbel staat dit in een heel ander perspectief. In Genesis schept God de mens (Adam) uit aarde (Hebreeuws: Adama). De mens staat dus per definitie in verbinding met de aarde. Vervolgens krijgt de mens de opdracht die aarde, waaruit hij zelf is geschapen, te

bewerken en bewaren. Letterlijk met beide voeten in de klei. In die zin is ieder mens geroepen om boer te zijn, om alles wat leeft te helpen floreren én te genieten van de vruchten die dat oplevert. Bewerken en bewaren, ze houden elkaar in balans."

Er zijn grenzen

Maar zo is de samenleving niet ingericht: alles moet altijd groeien, er moet meer geproduceerd worden en er moet meer verdiend worden. Daarmee is de samenleving in een onmogelijke positie gemanoeuvreerd en de boeren plukken daar nu de wrange vruchten van. Het probleem van die grenzeloosheid

vraagt echter om een veel groter gesprek dan alleen het gesprek over stikstof. Een gesprek dat de lange termijn op het oog heeft en recht doet aan zowel de boeren, de burgers en de aarde.

KerkLeven in
Volgende nummers

Editie
september
oktober
november

Kopijdatum
5 augustus
9 september
7 oktober

Verschijnt
23 augustus
27 september
25 oktober

Recht doen aan de boer, de burger en de schepping

Ds. Batenburg: "Bij dit gesprek moet iedereen aan tafel. We moeten weg uit de polarisatie. Want niet iedereen is boer, maar iedereen eet. De eerlijke vragen moeten hier gesteld worden: zijn we als samenleving uit de bocht gevlogen? Wat is 'genoeg'? Waar liggen nou eigenlijk de grenzen? Wat zijn echte perspectieven binnen die grenzen, waarbij we recht doen aan de boer,

de burger en de schepping? Wat zijn voorbeelden waarvan we kunnen leren? De kerk wil een plek zijn waar deze vragen gesteld kunnen worden. Niet in een debat tegenover elkaar, maar in gesprek als broeders en zusters met een gezamenlijke taak in de zorg voor de schepping."

'Waar is de kerk in het stikstofdebat?'

In het Nederlands Dagblad verscheen op 23 juni een opiniestuk waarin afgevaardigden van christelijke netwerken, organisaties en kerken(koepels), waaronder de Protestantse Kerk in Nederland, geloofsgemeenschappen oproepen om in gesprek en in gebed te gaan over het stikstofdebat.

Op de website van Micha Nederland staan tips en materiaal voor kerken om rond dit thema in gesprek te gaan.

mischanederland.nl/stikstof

Dit artikel werd eerder geplaatst in de wekelijkse Nieuwsbrief van de Protestantse Kerk in Nederland.

Gilah Evers: “Wij laten graag zien hoe we leven”

Sinds een paar jaar organiseert Gilah Evers samen met haar man rabbijn Shimon Evers avonden over het jodendom. De traditionele joodse sjabbatsmaaltijd hoort daarbij. Gilah spreekt over joods leven op de landelijke ontmoetingsdag Kerk en Israël op 19 september.

Laten zien hoe we leven

Er is veel belangstelling voor de avonden. Het zijn met name groepen christenen met interesse in het jodendom die zich hiervoor opgeven. Gilah: “Mensen vinden onze manier van leven

bijzonder, en willen daar graag iets van meemaken. En wij laten graag zien hoe we leven. Gastvrijheid hoort bij het jodendom.”

In het teken van de sjabbat

Gilah spreekt op de landelijke ontmoetingsdag Kerk en Israël op 19 september over sjabbat vieren thuis en in de synagoge. “Sjabbat vieren is natuurlijk een wekelijkse situatie, het maakt onderdeel uit van mijn dagelijkse leven. De hele week staat in het teken van de sjabbat. Zo zorg

ik er bijvoorbeeld altijd voor dat ik op tijd de challes, de gevlochten broden, klaar heb. Dat bepaalt mijn week. Ik vind het nog steeds heel leuk om te bakken. Met alleen water en meel maak je iets moois.”

Aan tafel

Bij het thema ‘Aan tafel!’, het jaarthema van de Protestantse Kerk, denkt Gilah aan hoe het was toen haar kinderen nog klein waren. “We hebben er elf, in de leeftijd van 19 tot 42 jaar. De laatste keer dat we met z’n allen aan tafel zaten was toen de jongste bar mitswa werd, zo’n zes jaar geleden. Zo ontzettend fijn. Met z’n allen aan tafel komt erg tegemoet aan mijn gevoel voor harmonie en gezelligheid. Ik maak

graag mensen blij, en ik hoop dat ik dat uitstraal naar anderen.”

>> Met als thema ‘Bevrijde Tijd: over sjabbat, zondag en beleving van tijd’ wordt op maandag 19 september de Landelijke ontmoetingsdag Kerk & Israël gehouden in de Adventkerk in Amersfoort. Deelname is gratis (protestantsekerk.nl/evenementen/onmoetingsdag-kerk-israel)

Predikant: ds. Karin Spelt • tel.: 06-13554749 • e-mail: karin.spelt@gmail.com

Scriba: Marian Lusink • tel.: 0313-479174 • e-mail: scriba@kerkdrempel.nl

Website: www.kerkdrempel.nl

Afwezigheid predikant

In de periode van 19 augustus t/m 9 september is ds. Karin Spelt afwezig i.v.m. haar vakantie. In deze periode zullen ds. Hubertien Oostdijk en ds. Elise Wijnands, respectievelijk predikant te Steenderen en Hummelo, haar vervangen. Wanneer u een beroep op hen wilt doen kunt u het best contact opnemen met uw wijkouderling.

Zomertijd - vakantietijd

In de zomerperiode liggen veel dingen stil.
Er worden geen speciale activiteiten georganiseerd.
Veel mensen zijn of gaan op vakantie.
Of blijven thuis in hun eigen omgeving.
De zomer is voor veel mensen een tijd om even vrij te zijn, los te komen van wat altijd moet.
Een ander ritme te hebben en rust te ervaren.
En ook om op te laden en energie op te doen voor een nieuw seizoen.
In zijn boekje "Verbondenheid" schrijft Marinus van den Berg daar de volgende tekst over:

NIETS DAT RUIMTE SCHEPT

*De dagen zonder afspraken
De dagen zonder dat iets moet
De dagen zonder 'targets'*

*Dagen die ruimte scheppen
Dagen om in te gaan op wat komt
Dagen om te leven met wat zich aandient*

*Dagen met niets te doen
Vrije dagen zijn het
Vrij om te ont-moeten*

*Dagen om te kijken
Dagen om te luisteren
Dagen om te verwonderen.*

Namens de kerkenraad wens ik u / jullie een hele mooie, zonnige zomertijd toe,

-Marjan van Zadelhoff, voorzitter.

Van de predikante

De zomer in.....

Ik dacht de zomer in te gaan met een gezellige openluchtdienst op zondag 26 juni in de tuin van de familie van Amerongen in Drempt. Maar soms gaan de dingen anders dan je denkt. Ineens dook corona weer op en dit keer had het virus ook mij te pakken. Een positieve besmetting maakte dat we de openluchtdienst moesten aflasten. Heel jammer.

In de dienst met als thema "Kijk naar de vogels en de bloemen..." zouden gedichten van de Utrechtse dichter Oeke Kruythof een plek krijgen. Ze schrijft religieuze gedichten en gedichten die passen bij de seizoenen van het jaar. Ze noemt ze zelf woordvensters op facetten van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld dit gedicht over de zomertuin.

Zomertuin

*de rust daalt neer
in dit ochtenduur
alle burens werken
zittend in mijn tuin is
de oude eik mijn metgezel
ik hoor de bladeren ritselen*

*de takken wiegen
sierlijk heen en weer
dansen een verstild ballet
tegen helderblauw decor
soms drijft trots een
wolk voorbij in wit en
vele grijzen en wiekt
een meeuw speels
door het toneel*

verfijnde choreografie

*de tuin is mijn theater
en ik zit eerste rang –*

-Oeke Kruythof

Het gevoel dat uit dit gedicht spreekt had ik ook in de dagen dat ik thuis in quarantaine doorbracht. Even de wereld verkleind tot het huis en de tuin. Onverwacht een stukje verstillen en rust. Overigens een mooie plek, zoals u op de foto kunt zien. En als je je daar eenmaal aan kunt overgeven is dat ook fijn. Dat gevoel had ik u mee willen geven in de openluchtdienst. Een zomer waarin er ruimte is om naar de vogels en de bloemen te kijken. Alle zintuigen open. Om wat te zitten, te lezen, te mijmeren, te wandelen en te genieten van wat er is. Niet alleen op reis, maar juist ook dichtbij in je eigen tuin.

Gelukkig kon de langste dag wandeling op 21 juni wel doorgaan. 'Zomaar de stilte' was het thema. Met ruim 30 mensen liepen we tussen Hummelo en Hoog-Keppel. Ook daar lazen we teksten van Oeke Kruythof.

Bijvoorbeeld dit gedicht:

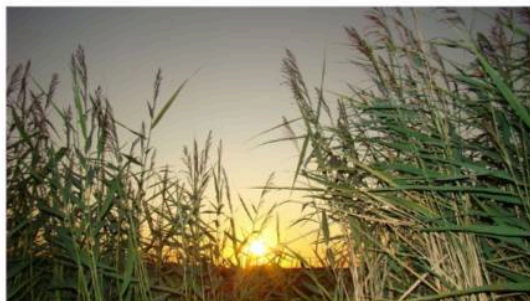
Zomercreatie

*langs de singel
danst de zomer een
reidans in het licht –*

*een weelderig festijn
waarvoor ik slingers rijg
van speels kastanjegroen
en glanzend beukenbruin*

*ik doop mijn pen in de
zon – met hoofdletters
schrijf ik deze dag:*

*het wordt een ode
aan de Schepper
wiens creatie ik
vandaag om niet
bewonderen mag –*

Ik wens u een mooie zomer, waarin u kunt genieten van het mooie en goede van de schepping. We hopen elkaar natuurlijk te zien bij de kerkdiensten en op andere momenten.

-ds. Karin Spelt

Zondag 10 juli afscheid van Marjan van Zadelhoff

Zondag 10 juli is Marjan van Zadelhoff losgemaakt van het ambt van ouderling en heeft ze haar taken als voorzitter van de kerkenraad neergelegd. Daarmee is een einde gekomen aan de vele jaren dat ze lid is geweest van onze kerkenraad. We hebben haar op 10 juli een mooi en welverdiend afscheid geven. En haar hartelijk bedankt voor haar inzet en het vele werk dat ze heeft gedaan. Vele jaren heeft ze zich met hart en ziel ingezet voor onze gemeente. Een betrokken voorzitter die de gemeente zeer goed kent en heel veel werk heeft verzet. Niet alleen taken die bij een voorzitter horen nam ze op zich, maar overal waar het nodig was had ze een bijdrage. Vanuit een gevoel van verantwoordelijkheid, maar ook omdat de kerk haar aan het hart gaat en geloof en spiritualiteit belangrijk voor haar zijn en ze een brede belangstelling heeft voor de theologie. Zo gaat Marjan ook graag voor in kerkdiensten en leidt ze begrafenissen. Is ze lid van de commissie ontmoeting en

inspiratie en denkt ze graag inhoudelijk mee als er bijzondere diensten en activiteiten worden georganiseerd.

Meer dan 40 jaar heeft Marjan zich ingezet voor de kerk. Trudy Hemke heeft daarover op 10 juli mooie woorden tot haar gesproken: "Naar onze informatie begon je al in **1979** toen je toe trad tot de **beroepings- commissie** in de hervormde gemeente in Angerlo, waar ds. Hendrine de Neeling werd beroepen. Zij was een van de eerste vrouwelijke predikanten. Dat was in die tijd heel bijzonder.

In **1980** word je bevestigd als **jeugdouderling**. En in **1983** werd je **scriba van de kerkenraad Angerlo-Beinum**, die inmiddels waren samengegaan. Dat was veel werk in die tijd: alles moest nog op de typemachine getypt worden: uitnodigingen, liturgieën, gemeentebrieven, jaarprogramma's, en verslagen van de vergaderingen, kopij voor het kerkblad, dat dan per post naar Aalten verstuurd moest worden. Nu typ je het in een document op de computer en stuurt het per mail....

Je ging ook godsdienstles geven op lagere scholen.

Er werd samenwerking gezocht met de Hervormde en Gereformeerde kerk in Doesburg, maar dat kwam nog niet van de grond.

Ds. de Neeling vertrekt in 1983 en er moest weer een beroepingscommissie ingesteld worden. Daarna doet ds. Henk Teeuwen zijn intrede.

In **1992** vertrekt ds. Teeuwen weer. En **Marjan is nog steeds scriba....haar vierde periode**, met dispensatie. In 1996 na 16 jaar kerkenraadslid, waarvan 13 jaar als scriba verlaat je de gemeente Angerlo-Beinum en verhuizen jullie daarna naar Drempt.

In Drempt weet men jou al gauw te vinden voor het kerkenwerk. Ds. Horjus is dan predikant in Drempt en in Oldenkeppel.

In 2002 word je bevestigd als ouderling en meteen voorzitter van de kerkenraad. In dat jaar gaat ds. Horjus met emeritaat. De daarna ingestelde beroepingscommissie heeft een gezellig weekend als ze naar Schiermonnikoog gaan om ds. Dirk Engelage te horen. Daar wordt nog vaak over gesproken. En het heeft een goed resultaat, ds. Engelage wordt beroepen als fulltime predikant. Dat was toen nog gewoon. Dan breekt de periode aan van zoeken naar een fusie tussen de al samenwerkende gemeentes van Drempt en Oldenkeppel. Dat is een heel proces geweest. Maar op 1 januari 2006 is de fusie een feit en dat wordt op zondag 8 januari gevierd met een beginnende dienst in Hoog-Keppel.

Daarna de gemeenteleden vertrekken en elkaar ontmoeten bij een opgestelde kerktoeren aan de Stokhovenlaan, tussen beide gemeentes. Na elkaar de hand geschud te hebben gaat men samen op weg gaan naar de feestelijke voorzetting van de kerkdienst in Drempt. Wat een mooi resultaat van alle inspanningen”.

En zo is Marjan voorzitter gebleven tot nu toe. Eigenlijk liep haar termijn al lang af, maar omdat er in april 2019 net een nieuwe predikant werd bevestigd, namelijk ik zelf ds. Karin Spelt, is ze nog gebleven om mij in te werken.

Zelf heb ik de afgelopen drie jaar met veel plezier met Marjan samengewerkt. Ze heeft me heel goed begeleid in het leren kennen van de gemeente, ze heeft altijd een luisterend oor en begrip en denkt mee in de dingen die me bezighouden. Ik zal haar dan ook erg missen in de kerkenraad. Maar ik ben ook heel blij voor haar dat ze nu haar functie neer kan leggen en wat meer ruimte en vrijheid krijgt om te doen wat ze zelf graag doet. Want Marjan heeft aangegeven graag een betrokken lid van onze gemeente te blijven en te blijven meedenken in de dingen waar ze plezier in heeft. We wensen haar daarbij alle ruimte en vrijheid. En eerst maar eens even rust.

Bij haar afscheid is haar namens de Protestantse kerk een gouden insigne overhandigd als dank voor meer dan 40 jaar inzet voor de kerk. Wij als gemeente hebben haar bedankt met bloemen, een fotoboek en een paar mooie boeken.

Dankbaar zijn we ook dat we een opvolger voor Marjan hebben gevonden en dat ze het stokje kan overdragen. Janine Garretsen is bevestigd in het ambt van diaken. Met als bijzondere opdracht het voorzitterschap van de kerkenraad. We zijn heel blij dat ze deze taak op zich wil nemen.

Gerda Wiertz is bevestigd in het ambt van ouderling. Gerda heeft de afgelopen twee jaar al als taakdrager pastoraat gewerkt binnen ons team van ouderlingen. Zij is pastoraal coördinator voor de wijk Achter-Drempt. Dit werk zet ze nu als ouderling voort. Fijn dat ze nu ook actief mee wil denken in het beleid van de kerkenraad.

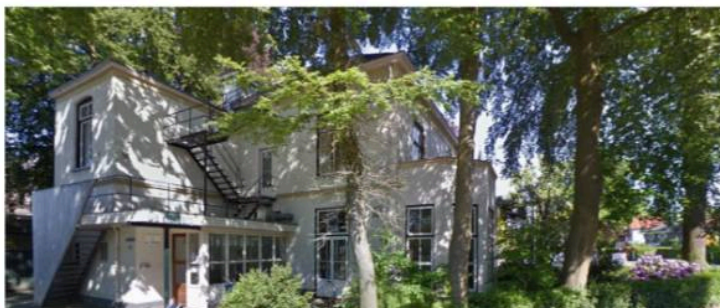
Daarnaast is Dick Kwakkel begin juli losgemaakt van het ambt van ouderling. Hij heeft deze taak in maart op zich genomen met als speciale opdracht het scribaat van de gemeente. Helaas heeft hij deze opdracht om persoonlijke redenen moeten teruggeven. Marian Lusink neemt het scribaat weer tijdelijk op zich. Maar we hopen dat dit niet voor lange tijd is. Marjan wil zich graag helemaal aan het diaconaat wijden. We gaan als kerkenraad hard op zoek naar een nieuwe scriba. Als u belangstelling heeft of suggesties dan horen we dat graag.

We zijn dankbaar dat we aan de slag kunnen met een vernieuwde kerkenraad.

Namens de kerkenraad,
-ds. Karin Spelt

Diaconie

Zondag 17 juli Inloophuis De Herberg.

De Herberg in Apeldoorn is elke middag als inloophuis geopend. Het voorziet in een huiselijke ontmoetingsplek voor mensen die in het dagelijks leven veelal niet het gehoor en de aansluiting vinden welke zij verdienen. Vrijwilligers onder leiding van een beroepskracht verrichten het dagelijks werk. Eenmaal per week wordt er een maaltijd verstrekt en 2 maal per week is er soep. Ook kunnen bezoekers steun krijgen bij vragen van maatschappelijke aard, zoals het beheer van de financiën. De stichting citypastoraat Apeldoorn vraagt de diaconieën in Gelderland dit echte diaconale doel te steunen.

Zondag 24 juli Amref vliegende dokters.

De Flying Doctors Service van AMREF vliegt artsen en verpleegsters naar moeilijk bereikbare gebieden in Oost-Afrika. In Sub-Sahara Afrika heeft twee op de vijf mensen geen schoon water. Het vieze drinkwater veroorzaakt vaak diarreeziektes zoals cholera, tyfus en dysenterie. Om dit probleem aan te pakken, zorgt AMREF voor veilig drinkwater, riolering én veilige wc's. Die voorzieningen kunnen mensen met kleine leningen zelf aanschaffen. Hiervoor werkt AMREF samen met lokale partners zoals de overheid en banken. AMREF wil dat in 2030 iedereen in Afrika schoon water heeft en voor een goede hygiëne kan zorgen. Om dat voor elkaar te krijgen, richten de programma's zich vooral op meisjes en jonge vrouwen. Via hen wordt het gezin en de families bereikt.

Namens de diaconie, -Toon Folmer.

Predikant: ds. Elise Wijnands • mob.: 06-23517979 • e-mail: dominee@kerkhummelo.nl •
Scriba: dhr. Barend Verkerk • adres: Van der Hardt Abersonlaan 2, 6998 AX Laag-Keppel •
 tel.: 0314 - 849896 • e-mail: scriba@kerkhummelo.nl • **Website:** www.kerkhummelo.nl

Zomaar de stilte

Dat was het thema van de langste dag wandeling. In onze kerk las ik de volgende gedichten:

*Even loop ik hier naar binnen
 Niet zomaar komt deze 'pitstop' bij mij op
 Wilde even weg van de hectiek
 Een kaarsje aan en luisteren naar zachte muziek
 Om tot me zelf te komen
 Even connectie met God en dan gaat het*
 (Abel Jagersma)

Stilte, we hebben natuurlijk verschillende stiltes: Een ongemakkelijke stilte, als een gesprek maar niet wil vlotten. Een gespannen stilte, waar je een speld kunt horen vallen. Stilte voor de storm. Een plots invallende stilte, omdat, ja toch nog maar even: de dominee voorbij komt! Dit gezegde stamt trouwens uit de 19e eeuw, toen de kerkelijke tucht streng gehandhaafd werd en uitbundigheid en onzedelijkheid door de kerkenraden bestreden werden. Bij gesprekken in gezelschap kon men nog vrijuit babbelen, maar wanneer een vertegenwoordiger van de kerk voorbij kwam, verstomden de gesprekken.

(langste dag wandeling 21-06-2022)

Er kan ook sprake zijn van een weldadige stilte. En soms doen we verwoede pogingen deze stilte te vinden. Omdat we rust nodig hebben om onze gedachten te ordenen, om die connectie met God te maken.

Het volgende gedicht gaat daar over:

Ik dacht

*Ik dacht
 Ik zoek de stilte
 In de bossen in het Oosten*

*Ik dacht
 Ik zoek de stilte
 Op retraite in een klooster*

*Ik dacht
 Ik zoek de stilte
 In het Westen aan de stranden*

*Ik dacht
 Ik zoek de stilte
 In mystieke verre landen*

*Totdat ik deze ochtend
 zomaar stilte vond
 Toen ik bij het aanrecht
 In een soep te roeren stond*
 (Alianna Dijkstra)

Stil worden en stil zijn het is een oefening en vertrouw erop dat de weldadige stilte er soms zomaar is. Een goede zomertijd gewenst!

- Ds. Elise Wijnands

Bij de diensten

Het is vakantietijd en dan is het soms lastig om voorgangers te vinden, maar het is weer gelukt! Op 17 juli gaat ds. Joop Jansen Schoonhoven voor. Op 24 juli staat mw. Gea Haan voor de kansel (tenzij ze er op gaat natuurlijk ...). Ds. Elise Wijnands zal naar haar gewoonte die wel beklimmen op 31 juli. Uit Vorden komt ds. Jacqueline Krajenbrink om voor te gaan op 7 augustus. Inmiddels ook een bekend gezicht hier in Hummelo. Eveneens al zeer bekend hier is de heer Henk Dijkman uit Vorden die op 14 augustus hoopt voor te gaan. Ds. Elise leidt de dienst op 21 augustus en oud-predikant Monica Schwarz uit Almelo komt op 28 augustus.

Koster/organist

17 juli: Jan Teerink / Atze Douma
24 juli: Ab de Vries/Joop Agelink
31 juli: Jan Hagenbeek/Joop Agelink
7 aug: Gerrit Minkhorst /Frans Konincks
14 aug: Chris Vrogten/Ap Addink
21 aug: Jan Hagenbeek/Atze Douma
28 aug: Ab de Vries/Broer de Boer

Uitgangscollectes

17 juli: orgelfonds
24 juli: Stichting Het Passion, Hummelo
31 juli: plaatselijk pastoraal werk
7 aug: plaatselijk diaconaal werk
14 aug: Ned. Bijbelgenootschap
21 aug: Stichting Barmuja Ethiopië
28 aug: plaatselijk diaconaal werk

Bloemengroet

De bloemen uit de kerk gingen op 29 mei naar mw. Stien Smeitink van de Loenhorsterweg. Op 5 juni werden bloemen bezorgd bij de heer Smeenk aan de Muldershof. Op 12 juni ontving de heer Henri Heijting de bloemengroet. Zondag 19 juni na de openluchtdienst gingen de bloemen naar mw. Mini Klein Lebbink.

Kinderkerk

De kerkdienst van 26 juni was de laatste voor de zomervakantie. Er waren dit keer geen overstappers en ook geen kinderen om een doopdruppel aan uit te reiken. Wel hebben we in deze dienst ons langlopende project afgerond. Harriët Hiddink kwam vertellen over haar zorgboerderij die ze benoemde als een minimaatschappij omdat ze verschillende doelgroepen hebben: ze werken met zowel kinderen als volwassenen.

Omdat door de Coronacrisis omstandigheden en inzichten zijn veranderd heeft Harriët aangegeven dat ze het geld graag voor een ander apparaat zou willen gebruiken. De Bult wil ook graag iets doen voor natuur en milieu en daarom willen ze een ozonapparaat aanschaffen dat kan worden gebruikt bij schoonmaken en wassen. Door dit apparaat kan er op lagere temperaturen worden gewassen, hoeft er minder waspoeder te worden gebruikt en ook schoonmaken kan met minder chemische reinigingsmiddelen, wat weer een stuk milieuvriendelijker is. De kinderen hadden de spaarpotjes, die ze een poos geleden al op een zondag hadden gemaakt, weer meegebracht. Door allerlei klusjes te doen hadden ze een leuk bedrag bij elkaar gespaard. Na de dienst

was er zelfgemaakt lekkers bij de koffie - er werd ook van mee naar huis genomen- waar we een kleine bijdrage voor vroegen. De kinderen hadden tijdens de kinderkerk nog erg hun best gedaan om de cakejes mooi te versieren. Dit lekkers viel erg in de smaak en resulteerde in een bedrag van € 150,22 voor de zorgboerderij. Samen met eerdere collectes voor dit goede doel kunnen we in totaal een bedrag van € 350,- overmaken naar de Bult. Alle taartbakkers en alle gulle gevers hartelijk dank voor jullie bijdrage. Voor de kinderkerk is het nu vakantie. We wensen iedereen een fijne vakantie toe en hopen jullie op 18 september, met de startzondag, weer te zien.

-Anita Nusselder

***26 april 1936 Gerrit Jan Overbeek †9 juni 2022**

*Zijn werk was zijn hobby
Zijn hobby was zijn werk*

Gerrit is geboren en getogen in Hummelo, zoon van rijwielhandelaar Overbeek in de Dorpsstraat. Het repareren van fietsen was nou niet helemaal zijn ideaal, auto's hadden meer zijn belangstelling. Zijn vader begon al met het chaufferen, auto's dus al binnen handbereik! In 1970 wordt de werkplaats gebouwd met een woning, zo ontstaat er een mooi garagebedrijf en taxibedrijf dat tot op de dag van vandaag een begrip is in Hummelo en omstreken! Mooi dat hart voor de garage in het bloed zit: de garage en het taxibedrijf worden voortgezet door zoon Hans en kleinzoon Stan werkt ook hard in het bedrijf.

Op 12 juni 1963, dus precies 59 jaar geleden klonk in onze Hummelse kerk het ja woord van Gerrit Overbeek en Elsje Praastink. Dominee Dun zegende het huwelijk in. Eerst woonden Gerrit en Elsje op de Tol, het ouderlijk huis van Elsje, Hans is hier ook geboren. Later gingen ze in Hummelo wonen, waar Elsbeth en Sandra werden geboren. Gerrit was een harde werker. Het was echt bijtanken en weer werken. Op zijn tijd werden er leuke dingen gedaan. Gerrit kon super hard werken maar ook super genieten van vakantie! Hij was dan ook echt een ander mens, want ja een eigen bedrijf bezorgt nou eenmaal ook wel wat stress. 40 jaar werd de caravan achter de auto gedaan, als ze dan om de bocht bij de kerk reden zei Gerrit steevast: "Zo hè hè vakantie!" en dan was de knop ook echt om. Genoten werd er van de natuur, vooral ook van water. Gerrit en Elsje hebben een paar mooie cruises gemaakt, onder andere naar Noorwegen. Muziek en dansen ja dat was ook wel aan Gerrit besteed. Genoten heeft hij van André Rieu op het Vrijthof in Maastricht. Tijdens het condoleren in de kerk klonken de klanken van Olé Guapa een tango, Gerrit en Elsje dansten er vaak op! Elsje had een hele mooie aansprekende tekst gevonden die Gerrit zo typeert:

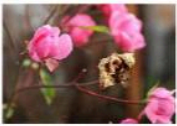
*Een man om op te bouwen,
een man die je alles gunt
een man om op te vertrouwen,
een man bij wie je huilen kunt.
Een man die je steunt, al is het nog zo zwaar
Zo'n man had ik, het is heus waar.*

Na de herdenkingsdienst was het een bijzonder moment: Hans reed de taxibus voor de kerk, om hierin Gerrit naar de begraafplaats te vervoeren.

Hans achter het stuur en Elsje ernaast, het bezorgde kippenvel!

Moge de herinnering aan Gerrit, Elsje, Hans en Karin, Elsbeth en Herbert, Sandra en Arjan, kleinkinderen en allen die hen in het hart hebben gesloten, tot zegen zijn.

- Ds Elise Wijndands

***29 april 1929 Gerda Hendrika Maalderink – Jansen †5 juni 2022**

Gerda was gefascineerd door handen. Op de rouwkaart staat dan ook een tekening van handen afgebeeld, ooit door Gerda zelf uitgeknipt en bewaard.

Wat vond Gerda het vreselijk dat ze op het laatst bijna niks meer met haar handen kon, vooral het niet meer kunnen handwerken was erg moeilijk. En zo moest er steeds meer uit handen gegeven worden, knap lastig als je zelf altijd alle touwtjes graag in handen had. De troostende handen, die Gerda in haar leven aan zoveel mensen heeft geboden, waren nu voor haar heel belangrijk. Troostend en geruststellend.

Gerda maakte als derde dochter het gezin van Hendrik en Sientje Jansen compleet. Toen Gerda oud genoeg was ging ze 'in betrekking' bij families in Laag-Keppel en in Hengelo, later werkte ze ook in de VIVO winkel in Laag-Keppel. In de Hengelose periode leerde ze Johan kennen, de vlam sloeg over en op 16 april 1951 trouwden ze. Woonruimte werd gevonden in een gedeelte van het koetshuis. Johan werkte hier op de kwekerij de Ulenpas. Henk, Jan en Gerard werden geboren. De woonomstandigheden verslechterden flink na de brand in het kasteel en een verhuizing was noodzakelijk naar de Ds. de Graaffweg in Drempt. Na hier vele jaren met veel plezier te hebben gewoond werd er voor een kleiner huis in Drempt gekozen, een goede zet, ook hier hadden ze het goed naar hun zin. Helaas werd Johan ziek en overleed in 2000, een moeilijke periode brak voor Gerda aan. Wat miste ze Johan! Gerda bleef in haar geliefde Drempt wonen. De deur stond altijd open, mensen kwamen ook graag bij haar op bezoek. Toen Gerda ondanks alle hulp van haar (schoon)kinderen en de thuiszorg niet langer zelfstandig kon blijven wonen, werd er anderhalf jaar geleden een mooi appartement in Hyndendaal gevonden. Toen Gerda voor het eerst kwam kijken, was haar reactie: *het is goed zo!* Zo was het ook: mooie momenten werden ook hier beleefd en gemaakt. Een ontroerende zin uit het dagboekje dat Gerda bijhield na het overlijden van Johan: *"Ik kijk naar het moment uit dat we weer bij elkaar zijn en dan samen zeggen: het is goed zo!"*

Zo zijn Gerda en Johan geborgen in Gods hand.

Zoals al onze namen geschreven staan in de palm van Gods hand. Dat dit tot troost mag zijn voor Henk en Henny, Jan en Gonnie, Gerard en Minie, de kleinkinderen, achterkleinkinderen en allen die hen in het hart hebben gesloten.

- Ds Elise Wijnands

Groot onderhoud orgel

Op 8 en 9 juni jl. heeft Verschuieren orgelbouw groot onderhoud gepleegd aan het orgel in de kerk. Om dit uit te kunnen voeren is er aan de voorkant van het orgel door aannemer De Vries een "veilige steiger" gebouwd. Dit om goed bij alle pijpen te kunnen komen. En om de hele voorkant goed schoon te maken en op te poetsen. Alle pijpen zijn er af geweest en schoongemaakt. Op sommigen zaten kleine membraampjes, die zijn er afgehaald. Waarna ze allemaal "gestemd" moesten worden. Ook het klavier is helemaal nagekeken, want er bleef wel eens een toets hangen.

Ook de binnenkant is schoongemaakt en waar nodig hersteld. Al met al was dit een tijdrovende en dus kostbare klus. Gelukkig zijn de financiële middelen hiervoor aanwezig via het Orgelfonds. Gezien de leeftijd en de huidige toestand van het orgel is het onderhoud de moeite waard. Regelmatig onderhoud zal nodig blijven.

Uitgangscollectes Diaconie juli & augustus

10 juli Poor People's Fund Afrika

Mocht u meer willen lezen over het belang van 'onze' Zr Priscilla voor de gezondheidszorg in Oeganda, dan is het de moeite waard om haar naam eens te googelen. Met het opleiden van Zr Priscilla tot gynaecoloog is het Poor People's Fund begonnen en zij is meteen het beste voorbeeld hoe opleiding op dit moment geboden wordt aan meer dan 40 weeskinderen voor scholing in het basis- en voortgezet onderwijs en in de zorg. Zij kunnen bouwen aan hun toekomst. De zus van Zr Priscilla, Gaudi, is de stichting mee gaan ondersteunen om contact te houden met deze kinderen.

24 juli Stichting Het Passion Hummelo

Missie: Mattheüs 25 : 40 speelt een belangrijke rol binnen de stichting: Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan. Barmhartigheid begint bij eenvoud: eten en drinken, huisvesting en kleding, zorg voor zieken en gevangenen. Vanuit deze basale diaconale werken willen wij ons dienstbaar opstellen naar mensen die aan de rand van de samenleving terecht zijn gekomen.

Waarom? Het Passion gelooft dat contact met de (A)nder een dakloze en verslaafde kan inspireren tot herstel van het leven.

Hoe? Door rust, reinheid, regelmaat, menselijk contact, ontspanning, huishoudelijke taken, dagbesteding en geen gebruik van middelen.

Wat? Het creëren van een omgeving waar mensen (gasten, vrijwilligers en begeleiding) in een tijdelijke leefgemeenschap actief zijn met een huishouden, werkzaamheden, ontspanning en ontmoeting.

7 en 28 augustus Plaatselijk diaconaal werk

De diaconie ondersteunt plaatselijk, in onze directe woonomgeving, mensen die door wat voor een oorzaak dan ook in de problemen zijn geraakt en waarvoor andere hulp ontbreekt. Zij kunnen een (financieel) beroep op de diaconie doen. Elke maand wordt hiervoor uw financiële bijdrage gevraagd door middel van een collecte.

21 augustus Stichting Barmuja Ethiopië

Informatie over deze stichting van dit jaar 2022, is te vinden in ons Kerkblad KerkLevenIn van de maand april 2022.

U kunt uw bijdrage ook direct overmaken aan de Diaconie:
Protestantse Gemeente Hummelo, NL34RABO 03150.00.929.

Bij voorbaat hartelijke dank!

Opbrengst collectes april 2022

In de dienst

Kerk: € 124,18

Diaconie: € 82,79

Eindcollecte

03-04 € 104,40 St. Shehata

14-04 € 54,50 Plaatselijk diaconaal werk

17-04 € 284,95 Paascollecte

24-04 € 49,15 St. Barmuja

Ten slotte,

een impressie van de geslaagde openluchtdienst op 12 juni jl.

Met een hartelijke groet van de kerkenraad!

Predikant: ds. Tim Wiersum • tel.: 0575-441376 • e-mail: twiersum@hetnet.nl •
Scriba: dhr. Gerrit Huurnink • tel.: 06-57142201 • e-mail: pknwichmond@gmail.com •
Adres: Protestantse gemeente te Wichmond, Dorpsstraat 16, 7234 SN Wichmond •
Website: wichmond.protestantsekerk.net • **Koster:** mw. G. Schepers • tel.: 0575-441420

Vanuit de pastorie

Nu dat de zomer nadert hebben we tijd voor leuke dingen. Bijvoorbeeld een quiz (voor als het regent). Voor deze quiz moet u terugdenken aan de tijd dat u op de zondagschool zat. Of als u daar niet op heeft gezeten, aan de godsdienstlessen op de school waar u op zat. Wat zegt u me nou, er werd daar geen godsdienst gegeven? Groot gemis! Maar misschien heeft u toch nog wat Bijbelkennis. Ik heb 15 vragen en de eerste letters van ieder antwoord vormen een woord wat relevant is voor de zomer. Alleen de letters komen niet op de goede volgorde. Extra moeilijk, dus. Maar u houdt van puzzelen. En als u er een niet weet, slaat u hem over, dan kunt u het woord nog raden met wat u wel weet. Hier gaan we: 1. De derde evangelist (een makkie). 2. De overwinnaar van Goliath (weet ook iedereen). 3. De titel van Jezus die "Messias" betekent, maar dan in het Grieks (een beetje lastig). 4. De eigenaar van de wijngaard die Koning Achab wilde hebben en die koningin Izebel uit de weg liet ruimen – zomaar. Ja, alles staat in de Bijbel, de wereld precies zoals we die kennen, met haar goede en haar slechte kanten. God kijkt ernaar, en reageert. 5. De grootvader van Koning David en, tevens, de zoon van Ruth (een moeilijke – voor de echte kenner). 6. De discipel die twijfels had. 7. De profeet die door de raven wordt gevoed, in de woestijn. 8. De geboorteplaats van Job (misschien moet u hiervoor uw Bijbel openslaan. Maaaaa.. waar ligt die ook weer?). 9. De vriend van Paulus met wie de dominee zich verbonden voelt. 10. De discipel aan wie de sleutels van het koninkrijk werden toevertrouwd. Een kerk van hem staat in de Sleutelstad. 11. De vader van Jacob en Esau. 12. De opvolger van 7 (zelfde voorletter!). 13. Toen Jerusalem in de tijd van deze koning door de vijand met een gigantische leger werd aangevallen, bad hij tot God en werd de stad wonderbaarlijk gered. We hebben de laatste tijd aan hem gedacht en gebeden dat het weer mocht gebeuren. Heer, hoor ons gebed... 14. De wijze koning die heel rijk werd en teveel van paarden hield. 15. De man van de ark met de dieren aan boord en ook zijn vrouw en zijn drie zonen en hun vrouwen – acht mensen in totaal, reden waarom vaak een doopvont achthoekig is, want zoals zij gered werden zo ook wij, door de kerk, onze ark op het woelige water van de huidige tijd. Houd haar in ere! En het woord is?

Bijzondere diensten

Zondag 17 juli. Op zondag 17 juli zal in de dienst van 10 uur mw. Betsie l'Istelle, na een volbracht ambtstermijn van vier jaar, aftreden als ouderling. We zullen haar danken voor haar werk.

Zondag 21 augustus. Op zondag 21 augustus, 10 uur, is de oecumenische Openluchtdienst. Tevens is dit het begin van de Feestweek. Het Oranjecomité zal vertegenwoordigd zijn en zal een rol hebben in de viering. De laagdrempelige dienst is dit keer in de pastorietaan. Er zal ook een activiteit voor kinderen zijn, onder de kastanjeboom. Na de dienst: gezellig koffie/thee/limonade en iets lekkers in de mooie tuin. We hopen op zonneschijn en een grote opkomst!

-Ds. Tim Wiersum

Kort verslag van de kerkenraadsvergadering op 17 juni 2022

Beleidsplan en het uitvaartprotocol/draaiboek zijn vastgesteld. Bij dat laatste gaat het er vooral om dat iedereen (ouderling, koster, voorganger, uitvaartverzorger, etc.) precies weet wat van hem/haar verwacht wordt. Het nieuwe beleidsplan is binnenkort op onze website te raadplegen.

We hebben nog een streamer en liefst ook een hulpkoster erbij nodig. Beide taken betekenen dat je 1x per ca. 5 weken 'aan de beurt bent'.

Er zijn wat namen genoemd, maar als mensen zich spontaan zouden melden is dat nog veel mooier. In de dienst van 17 juli wordt Betsie L'Iselle losgemaakt van haar taak als ouderling.

Als onverhoopt een predikant niet komt op zondagmorgen is er daarvoor een nooddienst waarbij de ouderling van dienst als voorganger optreedt.

Er wordt onderzocht of het mogelijk is om in plaats van zo'n nooddienst in onze kerk de dienst van een aangrenzende gemeente via "kerkdienstgemist" live uit te zenden.

Er is ons gevraagd of het gebruik van gekleurde collectebonnen (zie "Collecte met een kleurtje" in het meinummer van KerklevenIN) niet in strijd is met de privacy. Munten met verschillende kleuren voor de verschillende geldwaarden worden echter in vele kerken al jarenlang gebruikt en ook bij contant geld kun je het horen rinkelen of ritselen hetgeen ook iets zegt over het gegeven bedrag. Kerkenraad vindt die gekleurde bonnen dus geen probleem.

Moderamen (dagelijks bestuur) gesprek gehad met moderamen van PKN Hengelo, o.a. om kennis te maken en te bezien wat we voor elkaar zouden kunnen betekenen.

Van de €39.000,- SIM subsidie is vrijwel alles reeds besteed aan onderhoud van toren en toebehoren zoals vergulden van de haan en wijzerplaat (nog ongeveer €7000,- over voor kleinere zaken t/m 2025).

Sommige kerken hebben een PKN vlag hangen. Vooralsnog kiezen wij er niet voor om bijv. elke zondag zo'n vlag uit te hangen voor ons kerkgebouw.

-Ep Heuvelink (notulist)

Een bloemengroet vanuit de kerk in de maand juni

5 juni: mw. M. Bosman-Veenstra en mw. A. Derksen-klein Meulenkamp

12 juni: mw. R. Eggink-klein Winkel, mw. R. Stoltenborg-Buskermolen
mw. A. Vrugink-Bretveld en mw. J. Dijkman-Hiddink

19 juni: dhr. H. Jansen, echtpaar Dimmendaal-van Kampen,
echtpaar Krijt-te Waarlo, en het echtpaar Hiddink-Borgman

26 juni: familie van mw. Pardijs-van Zadelhoff en de familie van mw. Derksen-Kevelham

Koffieochtenden in de pastorie

We zijn inmiddels enkele maanden onderweg en hebben er al heel wat gezellige gesprekken, maar ook flinke discussies opzitten.

Of het nu gaat over de woning plannen achter de pastorie tuin, over de dorpsfeesten, de hoogte en diepte punten in onze dorpsgemeenschap.

Alles wordt besproken en er is ondertussen ook nog tijd voor een spelletje, of een historisch verhaal.

Kortom het is geslaagd, maar er kunnen altijd nog wel enkele bezoekers bij.

Op 19 juli gaan we op bezoek bij de ijsboerderij van de familie van Til Koekoekstraat 15 Vierakker. (graag even aanmelden als je meewilt).

Op 2 augustus en 16 augustus is er weer een koffie ochtend.

- Ben Hiddink

Verslag gemeenteavond 20 juni 2022: “Aan de toekomst bouwen we samen”

Maandagavond 20 juni was in Withmundi de gemeenteavond over de toekomst: “Hoe verder na het emeritaat van ds. Tim Wiersum op 31 juli 2023?”. Met de grote opkomst van bijna 60 gemeenteleden begon de avond goed. Tineke ten Dijk opende met de tekst van lied 686: “De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt”, een bekend Pinksterlied. Daarna was het woord aan Ep Heuvelink om het beroepingswerk toe te lichten. We vergrijzen, in de afgelopen 10 jaar is de groep gemeenteleden tussen 30-60 jaar vrijwel gehalveerd, terwijl de groep 60 tot 90 jarigen, net als de 10 tot 30 jarigen ongeveer gelijk is gebleven. Maar die laatste groep is wel veel kleiner dan de 60+ groep.

De kerkenraad heeft voorkeur om als gemeente zelfstandig te blijven, maar daarvoor is wel creativiteit en samenwerking met buurgemeenten nodig. Om weer een predikant te mogen beroepen is toestemming van de classis nodig, en daarbij is een belangrijke eis de solvabiliteitsverklaring: “Kunnen we met een realistische meerjarenbegroting aannemelijk maken dat we minimaal 8 jaar en ook de 3 jaar daarna een predikant kunnen betalen”. Er is ook de eis dat we over een “vrije buffer”, cash op de bank, van circa €100.000 moeten beschikken om eventuele tegenvallers op te vangen. Met een aantal uitgangspunten voor de komende 8 jaar, zoals een daling in de opbrengst van Kerkbalans met ca. 25%, een jaarlijkse huuropbrengst van de pastorie zoals die nu ook is en een behoorlijk bedrag aan giften/schenken/legaten is 0,4 fte predikantsplaats (zoals we nu hebben met ds. Tim Wiersum) volgens PKN normen een ‘hoog risico’. Gaan we voor de minimaal toegestane omvang van 0,33 fte predikantsplaats dan vormt dat een ‘gematigd risico’. Een 0,33 fte plaats zal wellicht moeilijk in te vullen zijn, maar dat werd bij de huidige 0,4 fte plaats ook gezegd. Een mogelijkheid is dat de predikant er naast onze gemeente een andere gemeente bij heeft.

Hierboven wordt steeds predikant genoemd, maar we zouden ook kunnen kiezen voor een kerkelijk werker. De laatste heeft een HBO opleiding en is daarmee wat goedkoper dan een universitair opgeleide predikant. Een predikant is volledig bevoegd (bediening van sacramenten Doop en Avondmaal) terwijl dat voor een kerkelijk werker nog steeds onduidelijk is. Een kerkelijk werker heb je als gemeente in loondienst, bij een predikant is dat anders geregeld. Er werd hierbij door een gemeentelid nog opgemerkt dat de ‘vijver’ met kerkelijk werkers groter is dan die met predikanten. De kerkenraad heeft een voorkeur voor 0,33 fte predikant, maar uiteindelijk hangt het vooral ook af van de persoon: we zoeken een mensen-mens.

Na de pauze werd door Gert Hiddink het flexwoningenplan, dat veel positieve reacties heeft ontvangen, toegelicht. We hebben namen en rugnummers van belangstellenden, duidelijk meer dan het aantal te bouwen flexwoningen, en daar zitten ook urgente gevallen tussen. Helaas zijn er bezwaren van enkele Dorpsstraatbewoners. Er is een inloopmiddag geweest, een werkgroep ingesteld en er wordt met de bezwaarmakers gesproken. Een aantal door hen geopperde alternatieven zijn door de gemeente Bronckhorst afgewezen. We gaan zeker door met dit mooie, sociale plan dat duidelijk in een behoefte voorziet, maar wanneer het allemaal gerealiseerd wordt is nog niet aan te geven.

Tenslotte schetste Gerrit Huurnink diverse mogelijkheden voor de pastorie. De huidige situatie zou met een nieuwe parttime predikant kunnen worden voortgezet. De pastorie zou ook permanent verhuurd kunnen worden of tijdelijk (maximaal 2 jaar per keer). De pastorie verkopen is zeker niet de eerste keus, ook al gezien de reacties op zo’n voorstel tijdens de gemeenteavond in 2012.

Er wordt ook nagedacht over het verbouwen van de pastorie tot 4 of 5 appartementen en deze te gaan verhuren aan mensen uit Wichmond en omgeving. Hierbij komt de exploitatie en financiering los te staan van de kerk, in een stichting.

Na elke inleiding waren er de nodige vragen en discussiepunten. Aan het eind merkte iemand op: "de kerkenraad wilde weten wat de gemeenteleden vinden, maar weten we dat nu? Moeten we niet een enquête houden?" Het is inderdaad zo dat lang niet al onze gemeenteleden aanwezig waren, maar we hebben onder de aanwezigen ook geen stemming gehouden. Veel is nog onzeker. Een belangrijk doel van de avond, namelijk de gemeente informeren, is zeker gehaald. In ieder geval werd duidelijk dat bij de aanwezigen begrip en waardering bestaat voor het werk van de kerkenraad, zoals op deze avond gepresenteerd. Ook is het de kerkenraad duidelijk geworden dat er over geen van de besproken onderwerpen een dominante mening is bij de aanwezige gemeenteleden zoals "het moet perse weer een dominee worden en absoluut geen kerkelijk werker" of juist omgekeerd. Hier kunnen we samen verder mee, en we houden u uiteraard op de hoogte. Mocht u uw mening willen geven dan kan dat natuurlijk altijd bij een van de kerkenraadsleden, in persoon, over de telefoon of via een e-mail of brief. De avond werd afgesloten met een hapje en een drankje waarbij enthousiast is nagepraat.

Tenslotte: De toekomst van onze gemeente is vooral ook afhankelijk van voldoende mensen die het werk willen doen. Zo zijn er nog steeds meerdere kerkenraadsvacatures voor ouderling die we spoedig ingevuld hopen te krijgen. Vele handen maken licht werk!

-Namens de kerkenraad, Ep Heuvelink

Vanuit de diaconie

In mei hebben wij €313.05 mogen ontvangen aan collecte.

In juni collecteren wij voor Children's Relief

Children's Relief ondersteunt kinderen die in Oost-Europa opgroeien in achterstandssituaties.

Zij zijn het meest kwetsbaar en hebben weinig kans op een goede toekomst. De projecten van Children's Relief richten zich op goede scholing, opvoeding, zorg en aandacht.

Children's Relief zet zich vooral in voor Roma kinderen en hun gezinnen.

Het welzijn van de kinderen staat bij hun voorop. Zij moeten zich kunnen ontplooiën tot gezonde volwassenen. Zo kunnen zij betere kansen krijgen in de maatschappij. Children's Relief heeft in haar geschiedenis al veel kinderen kunnen helpen en begeleiden naar een beter bestaan.

Hun drijfveer is het geloof in Jezus Christus. Vanuit dat geloof wil Children's Relief mensen enthousiast maken om zich in te zetten voor de zwakkeren op deze wereld.

Willen zij hen ook toerusten tot deze dienstbaarheid. Zij sturen teams uit naar hun projecten.

-College van diakenen

Dit jaar vanwege de nasleep van corona geen braderie. Maar wij als commissie wilden toch iets leuks voor jullie organiseren. Daarom in het weekend van 4 september, dat is ook de zondag wanneer er weer startzondag is, een gezellige middag met een bakwedstrijd. Natuurlijk is er ook muziek en kunt u zich op een andere wijze in de kerk vermaken. Dit is allemaal nog een beetje geheim. Maar nu kunt u de datum al vast in uw agenda schrijven en als u wilt kunt u in dat weekend u lekkerste baksels aan ons presenteren. Natuurlijk krijgt de winnaar de eeuwige roem en een prijs! Ook kinderbaksels zijn van harte welkom. We hopen in het volgende kerkleven in de precieze tijd en verdere informatie aan u door te kunnen geven. We hopen u te zien zondagmiddag 4 september.

Het Knipscheerorgel: van 'orgeltje'(1867) tot rijksmonument (sinds 1973)

Voordat de orgelbouwer Hermanus Knipscheer (1802-1874) uit Amsterdam (Warmoestraat, met de achtergevel aan het water voor het vervoer) ongeveer 156 jaar geleden het orgeltje in de Nederlands Hervormde Kerk in Wichmond samenstelde, moet hij van de Kerkenraad de opdracht hebben gekregen een beperkt instrument te bouwen met vijf registers (prestant 8 discant, prestant 4, bourdon 8, fluit 4, quintfluit 3) en beperkt pedaal om de volkszang te begeleiden. De gemeente maakte van 1856 tot eind 1867 gebruik van een voorzanger. Waarschijnlijk was dit een noodoplossing. Het heeft 11 jaar geduurd om de financiële middelen bijeen te brengen voor de grote uitgave een orgel te laten bouwen.

Knipscheer kwam uit een familie van orgelbouwers. Hij moet blij met de opdracht zijn geweest, gezien de moordende concurrentie, want er waren in de negentiende eeuw nog al wat orgelbouwers in Amsterdam. Het feit dat Wichmond voor hem een uithoek was, 140 km weg, maakt duidelijk dat hij nogal wat moeite moest doen om de onderdelen (waarschijnlijk) over water te vervoeren en hijzelf met zijn zoons veel reistijd kwijt waren. Hij wist wel een zekere faam te vestigen: volgens zijn meesterknecht Van Ingen bouwde hij zeker 32 orgels, bijna ieder jaar één in zijn werkzame leven en bovendien kreeg hij het beroemde Müllerorgel in de Grote of Sint Bavokerk te Haarlem in onderhoud.

Ik stel me zo voor dat de oude Hermanus (met misschien twee van zijn zoons in opleiding) 157 jaar geleden in werkplunje was gaan zoeken naar gebruikt pijpwerk dat in standaarden stond opgesteld, ergens in een stoffig magazijn. (Hij bouwde overigens ook orgels op voorraad om verloren uurtjes goed te besteden en de concurrentie aan te kunnen). Zo'n 270 oude orgelpijpen vond hij, die hij renoveerde en opwreef met een oude lap. Hij moet er ook op hebben geblazen om de klank te testen. Verder was er een oude speeltafel (manueel) beschikbaar en pedaalwerk met 13 pedalen (normaal zijn dat er 27), het absolute minimum voor ondersteunend pedaal. Ook vond hij onderdelen van een mooie orgelkas met twee bloemrozetten en drie beeldjes: één van de harp spelende David en van twee engelen met bazuinen, al was de kas niet compleet. Natuurlijk was er ook een windlade nodig, tractuur/ overbrenging van de speeltafel (manueel en pedaal) via de windlade naar de pijpen en een dubbele blaasbalg met trapmechanisme dat later door een elektromotor is vervangen.

Aanvankelijk moet het orgeltje niet meer dan vijf registers hebben gehad. Op een deel van de pijpen staat het jaartal 1685 (van Appolonius Bosch, bouwer van het grote orgel in Vollenhove?) maar die waren mogelijk wel wat gecorrodeerd. Op 22 december 1867 is het instrument officieel in gebruik genomen.

Het orgelfront in de Kerk van Wichmond moet er van meet af aan er ongeveer uit hebben gezien, zoals het er nu uitziet, maar waarschijnlijk wel met andere frontpijpen. De meeste Knipscheerorgels hebben een vergelijkbaar front. Het Knipscheerorgel in de Hervormde kerk in Heemskerk (1857) en Nijbroek (1860) bijvoorbeeld zijn uit dezelfde tijd en tonen qua klank duidelijke overeenkomsten; alleen de disposities (aantal registers/stemmen) zijn royaler. De zuinige opzet is niet aan de kas aan te zien; het (imitatie)goud van de orgelkas en de beeldjes van de harpspeler David en de twee engelen met de bazuinen tonen allure.

Maar als men de orgelkas achter het orgelfront open maakt, wordt meteen duidelijk dat er blijkbaar geen geld was besteed om de orgelkas van een bovenkant te voorzien. Het gevolg daarvan was dat stof er gemakkelijk in de pijpen kon neerdalen, wat de klank negatief beïnvloedt. Bij een restauratie zou de kas compleet kunnen worden gemaakt.

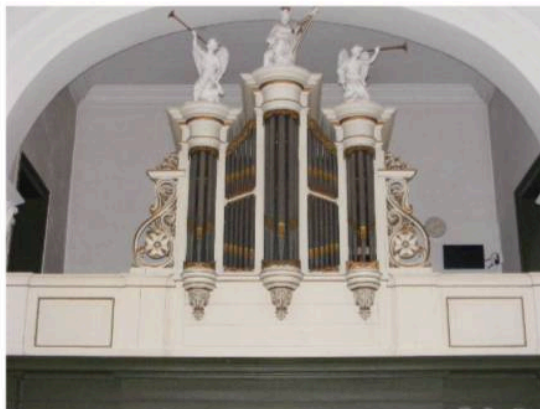
In 1921-1923 is het orgeltje gerestaureerd en uitgebreid door de firma Spiering; deze orgelbouwer voegde twee hoog klinkende registers, het octaaf 2 en de sexqualter II sterk aan het orgel toe. Het totaal aantal pijpen kwam toen op 378, deels van eikenhout (de fluit 4). De predikant ds Swaan, de instigator was destijds lovend over de uitbreiding: 'Nu kunnen wij met het orgel klagen en juichen', want het instrument kreeg door de vulstemmen meer dynamiek, meer hoge tonen. In 1956 restaureerde Jacques Germans uit Warnsveld de beelden op het orgel; de goudkleur van de bazuinen en andere versieringen zouden ook nu een kleine retouche behoeven.

De orgelbouwer Van Vulpen heeft in de jaren zestig van de vorige eeuw het orgel meer allure willen geven door de prestant 8 discant uit te breiden met twee lage octaven, wat ten koste ging van de authenticiteit en misschien ook de uniformiteit van de klank. Bij de laatste restauratie in 1984-85 is het instrument terug gerestaureerd.

Ons Knipscheer orgel is in redelijk goede staat, al zijn er kleine lekkages in de windlade, waardoor de klankzuiverheid niet altijd optimaal kan zijn. Ook de verbinding tussen het instrument en de balg is provisorisch hersteld. Verder zit er in en op de pijpen een flinke laag stof, wat ten koste gaat van de helderheid van klank. Een opknapbeurt anno 2022 lijkt wenselijk; gezien de monumentale status, moet ons orgel in stand worden gehouden. Het is voor mij steeds weer een eer en genoegen het voor u op zondag en tijdens Kerstmis te laten klinken en samen met u de lofzang gaande te houden. Voor de begeleiding van de volkszang is het zeer geschikt, zeker als de organist het pedaalspel voor de basondersteuning enigszins beheerst. Verder klinken muziek van de grote J.S. Bach (het beperkt pedaal vereist wel enige aanpassing) en G.F. Händel er prachtig op, maar ook wel romantische muziek van Cesar Franck, al is het pedaal vaak niet toereikend.

Het is een historisch monument van waarde dat een geheel eigen karakter heeft. Dit laatste werd voor mij bevestigd, met de opmerking van nogal wat kerkgangers dat zij tijdens de lockdown de orgelklanken van hun Knipscheerorgel misten. Zonder dit instrument zou onze kerk mogelijk geen beschermde status hebben gekregen.

- Frans Konincks, organist van de Nederlands Hervormde Kerk in Wichmond,
met dank aan Han Pieterse

ONTMOETING

KIK

Elke zondag zijn er minder bezoekers in de kerk. Buiten schijnt de zon. Kinderen spelen op straat. Kikker weet wat dat betekent: zomer! De mensen zijn vrij en gaan op vakantie. Dat moet ik óók doen, denkt Kikker, naar een weiland ver weg ... vreemde kikkers ontmoeten ... óp naar de Paddenpoel van boer Groeneveld! Hij pakt zijn zwembroek en zonnehoed en springt ervandoor. De reis voert langs landweggetjes (uitkijken!), sloten, akkers (niet verdwalen!) en koeien. Na een paar uur ruikt Kikker de heerlijke geur van water en wuivend riet. Er komt iemand op hem afdribbelen. 'Bonjóur! Welkóm in Pas-de-Poule!' zegt de gastvrouw. Kik is verbaasd, ze ziet er anders uit dan hijzelf. Ze heeft een bruine kleur, mooie bultjes over haar hele lijf, en prachtige ogen.

'Kwaak', groet Kik verlegen, 'Ik ben op kwaakantie, kan ik hier kwaakamperen?' 'Natúúrlijk,' zegt mevrouw Pad, 'Drie personen?' 'Nee,' antwoordt Kik, 'Alleen ik, Kik'. De pad wijst naar iets achter Kik ... 'Enne, je reisgenoten dan?' Kik kijkt om. Uit het gras piepen twee muizen-snuitjes. 'Kiekeboe! Verrassing!!' roepen ze. Kik zucht. Hij wilde vreemde kikkers ontmoeten, nu wordt hij geknuffeld door zijn bekende vriendjes. Juffrouw Pad dribbelt voor hen uit. Ze wijst naar een holte tussen het riet. 'Is dit geen fijn plekje, aan het water?' Maar de muizen willen in de schuur kamperen. Kik glimlacht breed. Hij blijft hier bij de Paddenpoel. Ha! Nu kan hij juffrouw Pad toch wat beter leren kennen...

Versje

"Dag vriendelijke vreemde,
ik spreek je taal niet vloeiend,
maar kom vakantie vieren,
jouw land vind ik zo boeiend.
Kunnen wij hier logeren,
zeg voor een week of twee?
We zullen woordjes leren
en helpen met alles mee!"

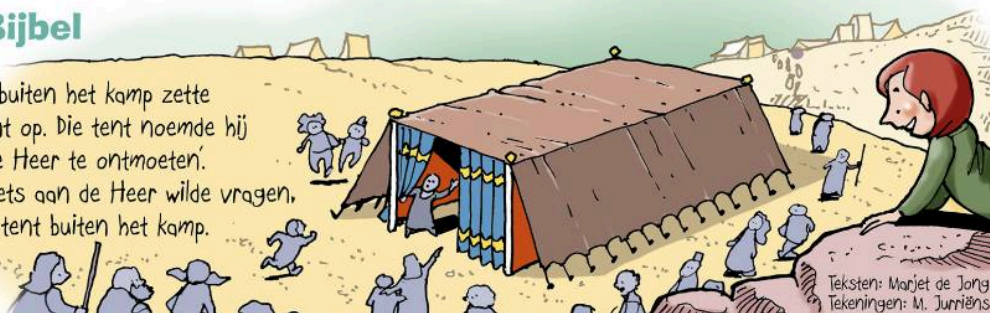
"Dag vriendelijke vreemde,
wees welkom in mijn land.
Wat erg dat je moest vluchten.
Wil je eerst een boterham?
Hier mag je veilig wonen
al is jouw hart nog daar.
Je moet op krachten komen,
wie weet voor hoeveel jaar."

Als mens elkaar ontmoeten
is iets wat nooit verveelt.
Je weet al bij het groeten:
jij en ik, wij zijn Gods beeld!

Uit de Bijbel

Een heel eind buiten het kamp zette Mozes een tent op. Die tent noemde hij 'de Tent om de Heer te ontmoeten'. Iedereen die iets aan de Heer wilde vragen, ging naar die tent buiten het kamp.

Exodus 33,7

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: M. Jurniëns